

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
25/1350 - AMN

Dato
06.03.2025

Dokument 8:89 S (2024-2025) - Representantforslag om generell bevæpning av norsk politi Uttalelse

Jeg viser til oversendelse 20. februar 2025 av et representantforslag fra Sylvi Listhaug, Helge André Njåstad og Johan Aas om generell bevæpning av norsk politi (Dokument 8:89 S (2024-2025)).

Politiet er som hovedregel ubevæpnet i den daglige tjeneste, men for å sikre rask responstid og god beredskap, har alle politiets patruljebiler framskutt lagring av våpen. Det følger indirekte av politiloven § 29 annet ledd at politiet er ubevæpnet i den daglige tjeneste. Bestemmelsen åpner for midlertidig bevæpning på bestemte vilkår i henhold til nærmere regulering i våpeninstruksen. Det kan i våpeninstruksen gis bestemmelser om bevæpning av polititjenestepersoner i daglig tjeneste for et begrenset tidsrom når det anses nødvendig for å håndtere en alvorlig trusselsituasjon (midlertidig generell bevæpning - bokstav a). Det kan også gis bestemmelser om bevæpning for et ubegrenset tidsrom når det anses nødvendig for å gi tilstrekkelig beskyttelse av sårbare objekter (punktbevæpning - bokstav b) som også kan omfatte patruljering mellom sårbare objekter i et avgrenset område(områdebevæpning).

Representantene ber regjeringen sikre midlertidig bevæpning fram til Stortinget har behandlet lovforslag om generell bevæpning av politiet og dette har trådt i kraft. Jeg kan ikke forskuttede et lovvedtak fra Stortinget, og må forholde meg til gjeldende regelverk. Våpeninstruksen kapittel 3 gir nærmere regler om når politiet unntaksvis kan bevæpnes. Av § 3-2 nr. 3 følger det at Politidirektoratet (POD), etter samtykke fra departementet, kan beslutte bevæpning i den daglige tjenesten for en periode på inntil tre måneder (midlertidig generell bevæpning), når det ut fra risiko- og sårbarhetsanalyser vurdert opp mot politiets oppgaveløsning anses nødvendig for å sette politiet i stand til å kunne avverge, eller stanse handlinger som vil være særlig

farlig for liv og helse eller viktige samfunnsfunksjoner. Departementet kan samtykke til å forlenge bevæpningen med inntil åtte uker av gangen på samme vilkår.

Det er opp til politiet selv å vurdere om vilkårene for midlertidig generell bevæpning er oppfylt, basert på egne operative vurderinger ut i fra risiko- og sårbarhetsanalyser.

Midlertidig generell bevæpning ble sist iverksatt 8. august 2024 som følge av at Politiets sikkerhetstjeneste (PST) i sin trusselvurdering samme dag beskrev en skjerpet trussel og hevet terrortrusselnivået i Norge fra MODERAT til HØY. Som følge av hevet terrortrusselnivå gjennomførte POD en risiko- og sårbarhetsanalyse, hvor bevæpning ble identifisert som det mest adekvate konsekvensreducerende tiltaket for å kunne avverge eller stanse handlinger som ville være særlig farlig for liv og helse eller viktige samfunnsfunksjoner. POD vurderte at det forelå en "alvorlig trusselsituasjon", jf. politiloven § 29 (2) a og at det ut fra gjeldende trusselnivå var "nødvendig" med bevæpnet politi, jf. politiloven § 29 (2) a. Den 15. november 2024 valgte POD å avslutte den midlertidige bevæpningen da PST dagen før hadde nedjustert trusselnivået fra HØY til MODERAT. Terrortrusselen var tilbake innenfor det som må betegnes som en «ordinær trusselsituasjon», og grunnlaget for å opprettholde midlertidig bevæpning var derfor ikke lenger til stede. Terrortrusselnivået i Norge er ikke endret siden 15. november 2024. Det vil være opp til POD å vurdere når og om det påny blir behov for midlertidig bevæpning.

I representantforslaget er det også foreslått at Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nødvendige lovendringer for Stortinget for å innføre generell bevæpning av politiet. En eventuell innføring av generell bevæpning av norsk politi i daglig tjeneste vil kreve et godt og solid kunnskapsgrunnlag. Dette må også vurderes i lys av at det sikkerhetspolitiske trusselbildet og kriminalitetsbildet er i utvikling.

Spørsmålet om generell bevæpning av politiet har vært utredet og vurdert i NOU 2017: 9 *Politi og bevæpning — Legalitet, nødvendighet, forholdsmessighet og ansvarlighet*, og sist i Maktmiddelutvalgets rapport fra 2022 – *Politiets bruk av maktmidler*. Rapporten har vært på høring og departementet jobber med å vurdere og følge opp ulike forslag. Nylig mottok jeg også PODs erfaringer og kunnskap om politiets maktmiddelbruk etter 2022 og fram til i dag. Til sammen vil dette bidra til å gi et godt grunnlag for debatten om generell bevæpning av politiet.

Med hilsen

Astri Aas-Hansen

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur